

UANDAKUA JURHIMBEKUECHERI K'UIRIPUECHERI PARHAKPENI ANAPU

INCHAJPEKUA

Mitiparini eski jánguarhikua, jurhimbekua ka no jupiperakua parhakpeni jimbo jupikuarhisĩndi jeioperakua jurhimbiktu jangueri ka no ambe atarantskueri iamindu majku anapuecheri,

Mitiparini eski no eiangperakua ka isku eekua k'uiripuecheri jurhimbekua isi jimbosĩ xani no sesi kamerañajti; ka uandañajti, eski sanderu k'eri ambe ukua k'uiripuecheri, erokakua materu jaso irekakueri engakso k'uiripuecha, jurhajkutini ia chékua ka komu jáangua, sesi marhuataakaksĩ uandakua ka mamaru járhati jakajkukuechani,

Mitiparini sesimindu eski k'uiripuecheri jurhimbikuecha kuajpeñaaka K'eri jurhimbikua jimbo, jimbokakso iso k'uiripuecha uatiksĩ no ambe jupikuarhini ka jauarani no sesi kamberakua jimbo,

Mitiparini istu eski uetarisĩnga etsekuni ka k'uiriperani iretecheri sesi pajperakua,

Mitiparini eski iretecha, Iretecheri kunguarhikua sesi jimbomendu uandajti ia imecheri jakajkua K'eri karákatarhu k'uiripuecheri jupikuarhikua jurhimbekueri, k'uiripueri k'uratsekua ka ts'iuiekua ka majku jasĩ jukaparhperakua ts'iueriticheri ka uarhecheri; ka uandastiksĩ ia eskaksĩ uaka ambakiti ambe ireskuni ka irekakua ambe sesi uaxastani eratsiparini eskaksĩ usĩnga janguarhikuarhini,

Mitiparini eskiksĩ K'erhati Irechekuecha eiakurhistiksĩ sesi, jarhaujpeni indeni kunguarhikua Organisationsi de las Nacionesi Unidasi jingoni, iamendu jañañarperani ka urauani jurhimbekuechani ka jønguarhikuechani k'uiripuecheri, ka Mitiparini eski sesi mitiakaksĩ iamendu ieni jasĩ jurhimbekuechani ka jánguarhikuechani sanderu jukaparhakuesti ka inde eiakurhikuani uni isi ukuarhini,

K'ERI TANGUARHIKUA uandasĩndi

I K'eri Uandakua K'uiripuecheri Jurhimbikuecha Parhakpeni Anapu iamenduchani majku jasĩ eraaparini eskiksĩ iamendu iretecha janguarhentaakaksĩ, eskaksĩ xani

k'uiripuecha eski k'umanchikua juramukuecha imani exeparini mititpeakaksĩ jorhentpeparini ka kaxomperakua jimbo, ini ambe jaŋaŋarhini, uaxastaatikso, saŋani arhipani iapurhu iso, jiokurhiŋaati ka sesi uraŋaati, xani iretecha engakso kurhpitini jaka ka engaksojtu iretecha jima jupindakuarhitini jaka.

Arhujtakua 1

Iamendu k'uiripuecha janguarhiparini ka majku jarhati ka jurhimbekuecha jingoni kueraaŋasondikso ka, juajtakuarhisĩndiksĩ ambakiti eratsekua ka kaxumbikua, jatsistiksĩ eskaksĩ sesi arhijperaaka.

Arhujtakua 2

Iamendu k'uiripuecha jatsistiksĩ iamendu jurhimbekuechani ka janguarhikuechani engaksĩ iXu uandajka, na uejiki jasĩ iurhiri jatani, xarharani, ts'iuerati o uarhi, uandani, chereŋeni, eratseni o materu jangua kamani, nani uejki anapueni, jatsikurhini tumina o no ambe, kueraakateni o materu jasĩ ambe uni o jamani. Istu, no ima paŋaati naki enga kunguarhikua juramukueri jamaaka, naki uejkini o nani uejki anapueni enga jupindakurhitini jauaka ma k'uiripu, xani enga ma paisi juramukuarhiti anapueuaka, eski ima irechekua enga no iamendu ambe jandiajku juramukuarhiaka.

Arhujtakua 3

Iamendu k'uiripuecha jurhimbekua jatsistiksĩ jamani i parhakpeni, janguarhikuarhini ka tsipekua kuajpemeŋani.

Arhujtakua 4

No nema jamaati isku anchikuarhitsĩpeni nijtu isku jantspeni; isku anchikuarhitsĩpekua no sesikua jarhasti ka ni niatatsĩpetichani ataraantani o piauani na uejki jasĩ jimboeni.

Arhujtakua 5

No nema jatsisti eski komku kaŋaaka o eski k'uratsekueni jaso ambe kaŋantaaka.

Arhujtakua 6

Iamendu k'uiripuecha jurhimbekua jatsistsi, iapurhu isi, eski jaŋaŋarhiŋaaka na uejki jasoeni.

Arhujtakua 7

Iamenduksi majku jasisti jurhimbekuarhu jimbo ka jatsistiksi, ne uejkini, majku jasi kuajpikurhinskua, jurhimbekuecha jingoni. Iamenduksi majku jasi kuajpekuarhinskua jatsisti ne enga t'auajchakuaka ka no paaka ini uandakuani ka eratsekuani.

Arhujtakua 8

Iamendu k'uiripuecha jurhimbikua jatsisti jupikuarhini ambe enga kuajpintaaka, enga tsandpemeŋaaka kuramukperakuarhu, eska kuajpeŋantaaka enga imeri jurhimbekuechani t'auajchakumeŋaaka.

Arhujtakua 9

No nema uati isiikumendu undani jupiŋani, oŋaŋani ni chutaŋantani o petaataŋani.

Arhujtakua 10

Iamendu k'uiripu jurhimbekua jatsisti, mangueni jatini, eska kurajchaŋaaka ka eska sesi kurangumeŋantaaka, eskakso juramuticha no nema jingoni k'uetsapeaka, eratseparinksı imecheri jurhimbekuechani ka janguechani, o engaksi uekaka mitikuni ambesi tsijpa.

Arhujtakua 11

1. Iamendu k'uiripu tsandpemeŋakata ma ambe tsojpakua jimbo jurhimbikua jatsisti eska uandaaka eski no tsipaska enga jamberu no piŋaŋauaka, eski

jurhimbekua na arhijka ka eska kuramukuñaaka uanikua k'uiripuecha jimbo engu sesi mintsikakueuaka imeri kuajpekurhinskua.

2. No nema jupinaati ka onanani engu jiajkani engu tsojpani jauaka ambe ma no jindeuaka. Ka istu meiapentskua o onkuarhikua no xaniuati eski jimajkani engu na xani tsijpaaka.

Arhujtakua 12

No noma inchakumeñaati imeri irekakuarhikua jimbo imeri japindembekuarhu, imeri k'umanchikuarhu o imeri ambe axatsoperakuarhunijtu churenani jaakuarhimenani ambe. Ini ambe jimbo iamendu k'uiripu jatsisti jurhimbekua eska kuajpikurhintaaka.

Arhujtakua 13

1. Iamendu k'uiripu jurhimbekua jatsisti jamani ka erakukuarhini nani engu irekaaka ma irechekuarhu.
2. Iamendu k'uiripu jurhimbekua jatsisti ueakuni ma o imeri paisirhu ka menderu ichaakuntani.

Arhujtakua 14

1. Engu andangunani o jupinakuekani jauaka, iamendu k'uiripu jurhimbekua jatsisti nani incharkuarheni o jajkuarhini, ka marhuatani iamendu ambe jima engu jauaka.
2. I jurhimbekua no uati uanakutani o kurajkuarhini ma ambe tsijpakua jimbo engu ambe arhijka Nasionesi Unidasirhu.

Arhujtakua 15

1. Iamendu k'uiripu jurhimbekua jatsisti nani engu anapueuaka.
2. No nema euakuarheñaati jurhimbekua isku undani nani engu anapueuaka o irekaaka ka majku jastu engu uekaaka mojtakukuarhini materu o tamu iso anapueni eski materu nasioni is+ nirani.

Arhujtakua 16

1. Ts'ueriticha ka uárhicha, engaksi tumbiuaka ia ka iurhitskirini ia, jurhimbikua jatsistiksi, no p'ingunaparini iurhiri anapuekua o cherehekua jimbo, tembuchani o uambuchani ka ireskuni ma japindembekua; ka majku jaso marhuataatiksi jurhimbikuechani engaksi tembungurhitini jauaka ia ka istu engaksi jurhajkperaaka.
2. Jeiokperaparinski ka uekaparinkuksi uati tembungurhirini.
3. Japindembekua kueraakatesti parhakpenirhu ka jurhimbikua jarhasti eskiksi ireta ka Irehekua kuajpiaka ka jarhutatpeaka.

Arhujtakua 17

1. lamendu k'uiripu jurhimbekua jatsisti eski mamaru ambe jandiajku minguarhiaka, ka istu kunguarhuntutani mamaru ambe jatsikuarhini materu k'uiripuecha jingoni.
2. No nema euakuarhiñaati isikumendu imeri jatsikuarhikua ambe.

Arhujtakua 18

lamendu k'uiripu jurhimbekua jatsisti eratseni eski na uekaaka, jañaskani ka chereñentu iso; i jurhimbekujtu arhisindi eski uñaaka mojtakuni cherehekua ka jokajkukua, istu uandani na jaso chereñesondi ka jakajkusindi, jandiajku ka uanekuecha jingoni, xani eski mitikuarhiaka ka eskajtu no ambe, jorhenguarhikua jimbo, isi ukua jimbo, jangua ka exekua jimbo.

Arhujtakua 19

lamendu k'uiripuecha jurhimbekua jatsistiksi arhijpeni ka uandani; i jurhimbikujtu arhisindi eski no ambe ma arhiñaaka ambe enga uandaaka, ka etsakuni, mamaru jasi ambe etsakutarakua jimbo.

Arhujtakua 20

1. lamendu k'uiripuecha sesikua jasistiksi tanguarhiñantani ka kunguarhiñantani kasopekua jingoni.

2. No nemanksi uati uiharhitani eski ma kunguarhikua jingoni uaka.

Arhujtakua 21

1. Iamendu k'uiripu jatsisti sesikua uni andaparakuerani k'eri juramukuarhu, andaparakuerani o enga erakuntskuarhu ueraaka.
2. Iamendu k'uiripu sesikua jatsisti eski majku jasi ambe uaka teruharhitani juramukua imeri paisirhu.
3. K'uiripueri eratsekua ireteri anapu majkuesti jupitsekua uihapikua enga ireta uandaaka juramukueri; i kuramukperati uati ma juramitini jatsini erakuntskuarhu engakso ukuarheni jauaka na jatini enga k'uaniaka, erakuntaparini sipatinku o iamendu exeaparini.

Arhujtakua 22

Iamendu k'uiripu, jimboka iretarhu anapueka, jurhimbikua jatsisti jarharhikua kuajperata intsonani jarhuajperaparini iamendu juramukuecha jingoni juchari pvindetsikuarhu jimbo ka tepetsekuarhu, marhuatani tumini juchari Irechekuarhu anapu, enga uetarka imeri jarhaskua sesi jaxeaka ka t'arhexeaka.

Arhujtakua 23

1. Iamendu k'uiripu jatsisti eski intsinaaka ma anchekuarheta, eski ima na jasi jarhaskatini jauaka, majkueni eski maruteruecheri ka eska kuajpenaaka enga niatakua no ambe jatsikuarhiaka.
2. Iamendu k'uiripu jurhimbekua jatsisti, no amutanaparini, eski meiamunaaka ambe ka na xani enga anchikuarhitini jauaka.
3. Iamendu k'uiripu enga anchikuarhijka jurhimbikua jatsisti eska sesi meiamunaaka ka sesi exeaka, eski uaka nitamakuarhini ka sesi irekakuarhitarani imeri anapuecha jingoni.
4. Iamendu k'uiripu sesikua jatsisti kunguarhikuechani uaxastaani ka imajtu inchajpeni kunguarhekuarhu ka isi uni kuapini imeri anchikurhikuani.

Arhujtakua 24

Iamu k'uiripu jatsikuarhesti jurhimbekua mintsikuarhekua, jurhitenchakuarhekua, sesku atakua anchakuarhekua ka isiĵtu jakua na jasiĵ jimbo jandajpekua meiamukata.

Arhujtakua 25

1. Iamu k'uiripu jatsikuarhesti jurhimbekua jurhimbejtsitatakua tsipekueri terukutakata imangi tatetspekuuaka, ka isiĵtu imeri exenchperakuani, uratajperantskua, ka sesi jakua, ka t'irekua jindemendo, xukuparhakua, irekua, tsinajperakua ka imangi uetarhiuaka ireteri manaratsperakua; ka isiĵtu jatsisti jurhimbekua tataetsperakuechani, iki no jatsikuarheuka anchekuarheta, p'amenchakua, no ambouakua, tsindikua, t'arhepekua o materu ambe jimbo enga tsitooka imeri nitamanchakua imangi jimbo no isiĵ atini jauaka.
2. Kuxarhekua ka uajpa sapichuekua jurhimbekua jatsikuarhestiksiĵ jukauantskuaechani ka jandiojko jarhutakuaechani. Iamendu takiecha, jupiukata tembuchakua o uérakua tembuchakuarhu, jurhimbekua jatsisti majku jasiĵ kuanani iretarhu.

Arhujtakua 26

1. Iamu k'uiripu jurhimbekua jatsikuarhesti amboĵastakua intsomperakateuati, najkiru xantku esiĵi na xani k'uaninchajka mimijkujperakua taĵarhikuti ka marojkomendo. Jurhenguarhekua intsperakuajku eiauandakuarheuati jurhengua kotseuati; jurhengua iotatirhu uati iamendu inchaĵani, iso esiĵi na janguarheĵooka.
2. Amboĵastajperakua niarauati iamu p'irakuni k'uiripekua k'uiripuchaeueri ka uiĵaperani jaĵarhikua jurhimbekua k'uiripuecheri ka janguarhekuaechanijku, uiĵaperauati kurhangukua, tekaantskua ka sesi pajperakua iamu sorangua k'uiripucheru ka iamu iretecheri o chereĵekuaecheri, ka manatooti p'irakukua niatakuaecha Kunguarhekua Sorangua K'uiripuecheri jupiskutarakua kuajmatsekueri.

3. Tatembaecha uati erakuni na jasi ambonastajperakua uekasini intskuni uajpechani.

Arhujtakua 27

1. Iamu k'uiripu jurhimbekua jatsikuarhesti jandijku inchamukuni mimixekua tsipekuarhu ireteri, maruutani anchekuarheta imangi tsitieka ka inchajpeni jurhenguarhu imangi urhepani jauaka ka jurhiatenchakua imangiksi jima uerooka.
2. Iamu k'uiripu jatsikuarhesti jurhimbekua kuajperantskua imeri pejparikuaechani sesi jangua ka kejtaskuarhekuecheri imangiksi k'uaninchooka, anchekuarheta petakua, mimxekua, karakua o imecheri sesi niatakua jimbo.

Arhujtakua 28

Iamu k'uiripu jurhimbekua jatsikuarhesti esiki ikaskunooka ma ireteri uandangukata ka iamu sirukua k'uiripuecheri jininga jurhimbekuaecha ka janguarhekuecha enga eiamarhijperanajka i ambonastajperakuarhu esoka isi niatakuarheuaka.

Arhujtakua 29

1. Iamu k'uiripu jatsikuarhesti eiauandakuarhekuaechani ireta jinguni, jimboka jimajku uaka kuerakuarheni jandijku imeri k'uiripekua.
2. Niatakua iameueri jurhimbekuaecha ka marhunchakua imaeueri janguarhekuaecha, iamu k'uiripu enguati jupikakata jima jimberu esika na uandakata jauaka uandaskukatarhu jimbokijtu isijku uati uinamu jupikani mitejperantskua ka janarhikua jurhimbekua ka janguaecheri, ireteri uandangukata ka sesi irekua ma iretarhu imangi jauaka ireteri juramukua.
3. I jurhimbekuaecha ka jandijku hanguarhekua no uati mentjikusi niatakuarheni tanatskuarhekuni uengurhikua ka uandanekuaechani Kunguarhekua Ma Sorangua K'uiripuecheri.

Arhujtakua 30

No ambe ma i ambonastajperakua uati kurhangukuarheni esoki intskusinga jurhimbekua irechakuani, ma umbatsekuani o ma k'uiripuni, uenani ka píirakuni niatakuechani o niatani ambe ma imangisi texurhiuaka kenditani nakinderku ma jurhimbekuechani ka jandijku janguarhekauechani eiamarhijperakatecha i ambonastajperakuarhu.